

	NBP					
	Bid	Ask	LAST			Detail
DA	58.40	58.75	58.00			4:27.57
BOW	-	-	-			
W/END	59.35	59.50	59.35			
WEDY NW	58.25	59.10	59.10			58.75
Sep-12	-	-	-			58.75 4:29.2
Oct-12	59.00	59.10	59.10			
Nov-12	61.90	62.00	61.95			58.50
Dec-12	64.60	64.85	65.00			
Jan-13	66.45	66.70	66.70			
Feb-13	66.45	66.80	66.75			
Mar-13	64.45	65.00	64.35			
Apr-13	60.95	62.25	-			56.25
May-13						
Jun-13						
Jul-13						
Aug-13						
Sep-13						
Oct-13						
Nov-13						
Dec-13						
Jan-14						
Feb-14						
Mar-14						
Apr-14						
May-14						
Jun-14						
Jul-14						
Aug-14						
Sep-14						
Oct-14						
Nov-14						
Dec-14						
Jan-15						
Feb-15						
Mar-15						
Apr-15						
May-15						
Jun-15						
Jul-15						
Aug-15						
Sep-15						
Oct-15						
Nov-15						
Dec-15						
Jan-16						
Feb-16						
Mar-16						
Apr-16						
May-16						
Jun-16						
Jul-16						
Aug-16						
Sep-16						
Oct-16						
Nov-16						
Dec-16						
Jan-17						
Feb-17						
Mar-17						
Apr-17						
May-17						
Jun-17						
Jul-17						
Aug-17						
Sep-17						
Oct-17						
Nov-17						
Dec-17						
Jan-18						
Feb-18						
Mar-18						
Apr-18						
May-18						
Jun-18						
Jul-18						
Aug-18						
Sep-18						
Oct-18						
Nov-18						
Dec-18						
Jan-19						
Feb-19						
Mar-19						
Apr-19						
May-19						
Jun-19						
Jul-19						
Aug-19						
Sep-19						
Oct-19						
Nov-19						
Dec-19						
Jan-20						
Feb-20						
Mar-20						
Apr-20						
May-20						
Jun-20						
Jul-20						
Aug-20						
Sep-20						
Oct-20						
Nov-20						
Dec-20						
Jan-21						
Feb-21						
Mar-21						
Apr-21						
May-21						
Jun-21						
Jul-21						
Aug-21						
Sep-21						
Oct-21						
Nov-21						
Dec-21						
Jan-22						
Feb-22						
Mar-22						
Apr-22						
May-22						
Jun-22						
Jul-22						
Aug-22						
Sep-22						
Oct-22						
Nov-22						
Dec-22						
Jan-23						
Feb-23						
Mar-23						
Apr-23						
May-23						
Jun-23						
Jul-23						
Aug-23						
Sep-23						
Oct-23						
Nov-23						
Dec-23						
Jan-24						
Feb-24						
Mar-24						
Apr-24						
May-24						
Jun-24						
Jul-24						
Aug-24						
Sep-24						
Oct-24						
Nov-24						
Dec-24						
Jan-25						
Feb-25						
Mar-25						
Apr-25						
May-25						
Jun-25						
Jul-25						
Aug-25						
Sep-25						
Oct-25						
Nov-25						
Dec-25						
Jan-26						
Feb-26						
Mar-26						
Apr-26						
May-26						
Jun-26						
Jul-26						
Aug-26						
Sep-26						
Oct-26						
Nov-26						
Dec-26						
Jan-27						
Feb-27						
Mar-27						
Apr-27						
May-27						
Jun-27						
Jul-27						
Aug-27						
Sep-27						
Oct-27						
Nov-27						
Dec-27						
Jan-28						
Feb-28						
Mar-28						
Apr-28						
May-28						
Jun-28						
Jul-28						
Aug-28						
Sep-28						
Oct-28						
Nov-28						
Dec-28						
Jan-29						
Feb-29						
Mar-29						
Apr-29						
May-29						
Jun-29						
Jul-29						
Aug-29						
Sep-29						
Oct-29						
Nov-29						
Dec-29						
Jan-30						
Feb-30						
Mar-30						
Apr-30						
May-30						
Jun-30						
Jul-30						
Aug-30						
Sep-30						
Oct-30						
Nov-30						
Dec-30						
Jan-31						
Feb-31						
Mar-31						
Apr-31						
May-31						
Jun-31						
Jul-31						
Aug-31						
Sep-31						
Oct-31						
Nov-31						
Dec-31						

Dayahead trades 28 Septem

VAŠINGTON – Američka Federalna energetska regulatorna komisija (FERC) odredila je britanskoj banci Barclays rekordnu novčanu kaznu od 453 miliona dolara zbog manipulacija cenama električne energije. Kako piše **Reuters**, FERC je zaključio da su Barclays i četiri trgovca manipulirali indeksiranom cenom (cena je vezana za indeks električne energije na dan zaključenja ugovora) na tržištima na zapadu SAD između 2006. i 2008. godine, što je išlo u prilog trgovinskim pozicijama banke. FERC je odrezao i trgovcima

1

pojedinačne kazne u ukupnom iznosu 18 miliona dolara. Barclays će istovremeno morati da vrati dodatnih 34,9 miliona dolara zarade i ostvarene kamate, kao i da finansira programe subvencionisanja cene struje za domaćinstva s niskim primanjima u saveznom američkim državama Kaliforniji, Arizoni, Oregonu i Vašingtonu. Ovaj slučaj je deo regulatorne istrage protiv velikih banaka koje trguju na američkim tržištima energije, a u sklopu koje je ove godine Deutsche banka kažnjena sa 1,7 miliona dolara zbog optužbi da je 2010. godine manipulirala kalifornijskim tržištima energije. Britanska banka je najavila žalbu.

NUJORK – **Wall Street Journal** istovremeno prenosi da američka banka J.P. Morgan pregovara sa FERC-om oko visine kazne koju bi platila radi rešenja istrage o manipulacijama cenama električne energije na tržištima Kalifornije i Srednjeg zapada. Pozivajući se na upućene izvore, list navodi da bi nagodba mogla rezultirati kaznom od više stotina miliona dolara, većom od one koju je federalni energetska regulator odrezao britanskoj banci Barclays.

DIZELDORF - Energetski gigant E.ON saopštio je da će krajem ove godine zatvoriti svoju novu kombinovanu gasno-parnu elektranu (CCGT) Malženice u Slovačkoj, zbog niskih cena električne energije i dozvola za emisije CO₂. Osim toga, kako je saopšteno iz kompanije, investiranje u termoelektrane na prirodni gas u Evropi postaje neekonomično zbog visokih subvencija za obnovljive izvore energije (OIE), koje su uz postojeće efekte recesije u Evropi, vodile kolapsu EU šeme

trgovanja emisijama (ETS). E.ON je početkom ove godine najavio restrukturiranje svojih konvencionalnih elektrana putem smanjenja troškova proizvodnje i uvećanja efikasnosti. Kompanija također razmatra opciju zatvaranja jednog broja proizvodnih kapaciteta u Evropi. CCGT Malženice, kapaciteta 430 MW, otvorena je u januaru 2011, da bi u protekle dve i po godine radila svega 5.600 sati, umesto kako je planirano do 5.000 sati godišnje. *Daily Fusion*

2

SOFIJA – Bugarska federacija industrijskih potrošača energije (BFIEC) zatražila je hitno formulisanje "hodograma" sa dugoročnim postojećim rešenjima energetskih problema, u skladu sa preporukama Evropske komisije i Svetske banke vezanim za reformu tog sektora privrede. U pismu bugarskom

energetskom regulatornom telu DKEVR, Federacija navodi da su promene modela formiranja cena električne energije, koje startuju 1. avgusta, kratkoročno rešenje. *Novinite*

BRISEL - U četvrtak, 18. jula stupila je na snagu EU direktiva (2013/30/EU) o standardima bezbednosti za naftne i gasne poslove na moru. Propisi obuhvataju kriterijume za dodelu dozvola za rad i kazne za kršenje standarda bezbednosti, uključujući oduzimanje licenci. Kompanije će, pored ostalog biti u potpunosti zakonski odgovorne u slučaju bilo koje štete nanete životnoj sredini do oko 370 kilometara (200 nautičkim milja) od obale. Iako se nova pravila odnose samo na EU vode, Komisija je saopštila da će raditi sa međunarodnim partnerima kako bi promovisala takve standarde širom sveta. **EurActiv**

POSLOVI

MOSKVA - Praktično svi deoničari u projektu rusko-nemačkog gasovoda Severni tok su za njegovo dalje proširenje i žele da u tome učestvuju, objavio je jedan od čelnika ruskog Gazproma. To je razlog zašto je broj partnera u projektu proširenja gasovoda velik pa za uključivanje francuskog gasno-energetskog kolosa GdF SUEZ nisu određeni nikakvi rokovi, već sve zavisi od raspoloživih dodatnih količinama gasa. Čim se potpišu potrebni ugovori, može se pristupiti i pripremi proširenja gasovoda, prenosi **Voice of Russia**.

VAŠINGTON – Svetska banka (SB) je saopštila da će samo u „retkim okolnostima“ finansirati projekte termoelektrana na uglj, u sklopu nove strategije prilagođenije klimatskoj politici. Vašingtonska globalna banka navodi u svojim „Smernicama za energetski sektor“, koje dopunjava svakih deset godina, da će ograničavati kreditiranje novih projekata te vrste samo na zemlje koje nemaju vidljive alternative uglju. SB se godinama pridržavala argumentacije da je kreditiranje TE na uglj ponekad potrebno radi obezbeđenja snabdevanja najsiriomašnjih zemalja električnom energijom. Portal **Power Engineering International**, citira analitičare koji navode da SB u ovom trenutku u sklopu pomenute strategije razmatra da li da kreditira izgradnju jedne TE na Kosovu, gde je uglj najjeftinija energetska sirovina. Banka u izveštaju takođe najavljuje ponačanu podršku hidroenergetskim kapacitetima, revidirajući odluku iz 90-tih da ne finansira te projekte pod pritiskom NVO teze da se na taj način raseljava stanovništvo iz svojih domova.

PARIS – „U Francuskoj neće biti dozvoljena proizvodnja prirodnog gasa hidrauličkim drobljenjem škriljaca dok sam ja predsednik”, rekao je u nedelju šef francuske države Francois Hollande. Francuska vlada je uvela moratorijum na eksploataciju gasnih škriljaca u 2011. godini, zbog čega je tamošnji nacionalnih energetski gigant Total, koji je imao licencu za istraživanje na jugu zemlje, najavio žalbu protiv te odluke, potseća **UPI**.

LONDON – Vlada Britanije predložila je stopu poreza od 30% za proizvođače prirodnog gasa iz škriljaca, u odnosu na porez od 62% koliko plaćaju novi offshore proizvođači nafte i 81% koliko iznosi stopa oporezivanja za starija naftna polja u Severnom moru. Britanski ministar finansija George Osborne kazao je (18. jula) da je cilj ovih poreskih olakšica da „Britanija postane lider u škriljnoj gasnoj revoluciji“. **New Europe**

4

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE - OIE

KELN - Nemačka kancelarka Angela Merkel pritisnuće Evropsku komisiju da dozvoli rasterećenje najvećih potrošača energije u privredi te zemlje od nameta za podršku obnovljivim izvorima energije. Ta praksa je bitna za očuvanje globalne konkurentnosti nemačke privrede, kazala je Merkel u 16. jula Kelnu i dodala da će se za odbranu takve politike „odlučno boriti“ u Briselu. EK je najavila istragu povodom ove prakse Berlina, koja je suprotna direktivama EU u sektoru čiste energije. Teret subvencija OIE prebačen je na nemačka domaćinstva, a samo ove godine taj segment cene struje u računu uvećan je za 47%. **Bloomberg**

BERLIN – Vlasnici nemačkih termoelektrana na uglj i gas upozoravaju na alarmantni pad profitabilnosti u tom sektoru usled prelaska na zelenu energiju i najavljuju zatvaranje desetina pogona. Od oko 90.000 MW kapaciteta u konvencionalnim elektranama u Nemačkoj, do 20 odsto bi moglo biti zatvoreno, objavio je 16. jula Süddeutsche Zeitung i dodao da je do sada Federalna mrežna agencija primila 15 zahteva za zatvaranje elektrana. E.ON, najveća energetska kompanija u Nemačkoj, odlučila je da zatvori 11 elektrana u Evropi do 2015. Slične planove ima i najbliži konkurent RWE.

BRISEL – Evropska komisija (EK) odobrila je u sredu nemačku formulu kompenzacija teškoj industriji zbog viših cena električne energije izazvanih EU šemom trgovine dozvolama za emisije CO2 (ETS). Berlin je početkom godine uveo pomenute mere kako bi sprečio da se energetske intenzivne industrije poput čeličana i cementara izmeste van Evrope kako bi izbegli troškove nastale

usled ETS šeme. "Istraga Komisije utvrdila je da će (nemačka) šema na kraju sprečiti emisije CO2 i svesti uticaj konkurencije na minimum", saopšteno je iz EK. Međutim, izvršno telo EU nije odobrilo način na koji nemačka vlada od 2009. godine kompenzuje industriju lakih metala u visini 40 miliona evra "jer Berlin nije dokazao rizik od emisija ugljendioksida". EK je u ponedeljak saopštila

5

da razmatra primedbe na nemački zakon o obnovljivim izvorima energije, kojim se neke kompanije oslobađaju nameta za zelenu energiju, ali da će posle avgusta odlučiti da li da otvara istragu. **Reuters**

BRISEL – Ulaganja u nove vetro-parkove na otvorenom moru u Evropi usporeno je, pa će do kraja godine biti finansiran samo još jedan offshore projekat, rekao je direktor politike u Evropskom udruženje energije

vetra (EWEA). Justin Wilkes je rekao da je u proteklih šest meseci otvoreno 277 vetro-turbina ukupnog kapaciteta 1.045 MW, koji su u celini ovezani na evropski prenosni sistem. Ilustracije radi, 1 MW energije može da zadovolji jednočasovne potrebe električne energije u oko 1.000 domova. Ukupan offshore eolski kapacitet u Evropi sada iznosi 6.040 MW, raspoređenih u 58 vetro parkova u 10 zemalja, prema 4.336 MW u 2012, pokazuju podaci EWEA. **International Business Times**

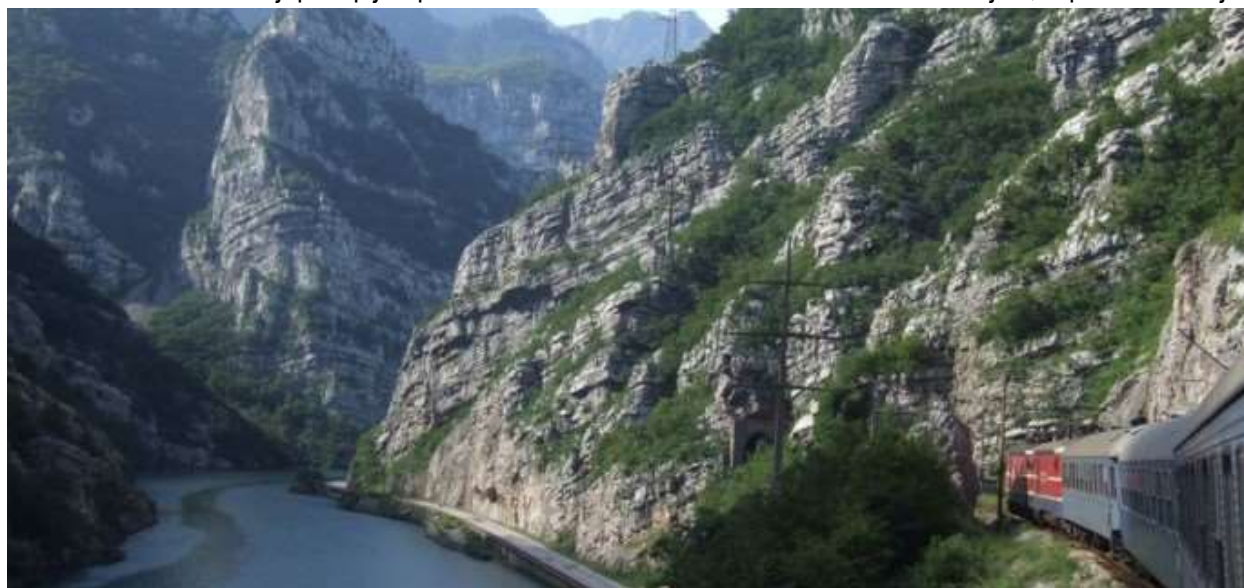
BUKUREŠT - U Rumuniji u ovom trenutku rade ili su u završnoj fazi testiranja 42 vetroelektrane u koje je ukupno investirano 3,3 mlrd. evra. Njihovi ukupni kapaciteti iznose 2.000 MW, što odgovara snazi tri reaktora u NE Cernavoda, piše rumunski dnevnik **Ziarul Financiar**.

REGION ENERGETSKE ZAJEDNICE

PODGORICA - Električna energija za domaćinstva sa dvotarifnim brojlom, koja su najbrojnija u Crnoj Gori, od 1. avgusta će da poskupi 2,38 odsto, odluka je Odbora Regulatorne agencije za energetiku. To je treće poskupljenje za godinu i kilovat-sat struje sa sadašnjih 8,13 centi biće povećan na 8,32 odnosno 9,9 centi sa PDV-om. Predsednik Odbora RAE Branislav Prelević rekao je da će povećanje cene za domaćinstva biti 2,38 odsto umesto ranije najavljenih 6,17 odsto, a da će za ostale potrošače biti snižena 2,4 do 3,3 odsto. *Vijesti*

SARAJEVO - Povodom planova za izgradnju novih hidroelektrana u Hrvatskoj i BiH (HE Dubrovnik II, HE Dabar-Gornji Horizonti i HE Ombla), u razgovoru za Agenciju FENA voditelj projekata u WWF-u (Svetski fond za zaštitu prirode) u BiH i hidrolog Zoran Mateljak upozorio je na nedostatke, u pripremi ovih projekata koji će imati značajan prekogranični uticaj i negativne posledice za sliv i deltu Neretve, gde 30.000 stanovnika živi od poljoprivrede. HE Dubrovnik II, HE Dabar-Gornji Horizonti i HE Ombla su veliki hidrotehnički zahvat koji prikuplja i preusmerava vode iz sliva Neretve u sliv Trebišnjice, a potom značajne

delove voda Trebišnjice preusmerava na HE Dubrovnik 2. „Trenutno se za potrebe proizvodnje električne energije na platou Dubrovnik 1 preusmerava 90 m³ u sekundi.. Izgradnjom Dubrovnik 2 taj bi se kapacitet povećao na 210 m³ u sekundi“, objašnjava Mateljak. Sa ovakvim zahvatima „već sada je ugrožena Neretva, a postojeća hidroenergetska postrojenja značajno su doprinela ugrožavanju ekosistema, posebno močvarnih u njenoj delti“. *Capital.ba*

ZAGREB - Ministar privrede Hrvatske Ivan Vrdoljak postavio je 15. jula kamen temeljac za izgradnju prve faze terminala za tečne terete u Luci Ploče - 26,5 miliona evra vredno skladište naftnih derivata kapaciteta 95.000 m³. Jačanje kapaciteta Luke Ploče predstavlja dodatnu vrednost i za BiH s obzirom na nedavno potpisanu zajedničku izjavu o tumačenju i primeni člana 11 Sporazuma o slobodnom tranzitu preko teritorije Hrvatske u i iz Luke Ploče, čime je omogućen uvoz i izvoz iz BiH - kazao je predjednik Veća ministara BiH Vjekoslav Bevanda. *dalmacijanews*